

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha A Mapa Strednej Ázie

Príloha B Vývoj vnútroodvetvového obchodu Slovenska so Strednou Áziou podľa HS 2 v
2015 – 2019

Príloha C Hodnoty indexov RCA1 a RCA2 pre Slovensko a Strednú Áziu podľa HS 2 v
2019

Prílohy D Originálny dotazníkový prieskum

D.1 Dotazníkový prieskum

Príloha E Záznam z riadeného rozhovoru

Príloha A Mapa Strednej Ázie

Map of Central Asia

www.uzngos.uzsci.net

802384 (R00030) 5-95

Príloha B Vývoj vnútroodvetvového obchodu Slovenska so Strednou Áziou podľa HS 2 v
2015 – 2019

HS 2 kód	2015	2016	2017	2018	2019
'01	-	0	0	0,006791171	0,002103049
'02	0	0	0	0	0
'03	0	0	0	0	0
'04	0	0	0	0	0
'05	0,166666667	0	0	0	0
'06	-	0	-	0	0
'07	-	0	-	0	0
'08	0	0,0352	0	0	0
'09	-	-	-	-	-
'10	-	-	0	-	0
'11	0	0	0	0	0
'12	0	0	0	0	0
'13	-	-	-	-	-
'14	-	-	-	-	-
'15	-	-	-	-	-
'16	0	-	-	-	-
'17	-	0	0	-	-
'18	-	0	0	-	-
'19	0	0	0	0	0
'20	0	0	0	0	0
'21	0	0	0	0,007874016	0,076923077
'22	0	0	-	-	-
'23	0	0	-	-	-
'24	-	0	-	-	0
'25	0	0	0,027777778	0	0
'26	-	-	-	-	-
'27	0,133133133	0,121243794	0,011012856	0,004304778	0,001512891
'28	0	0	0	0	0
'29	0	-	0	0	-
'30	0	-	0	0	-
'31	0	0	0	0	0,996341463
'32	0	0	0	0	0
'33	-	0	0	0	-
'34	0	0	0	0	-
'35	0	0	0	-	-
'36	-	-	-	-	-
'37	0	-	-	0	-
'38	0	0	0,472727273	0	0
'39	0	0,923076923	0	0	0,065789474
'40	0	0	0	0	0,000513611
'41	-	-	-	-	-
'42	0	0	0	0,133333333	0
'43	-	-	-	-	-

'44	0	0	0	0	0
'45	-	-	-	-	-
'46	-	-	-	-	-
'47	-	-	-	-	-
'48	0	0	0	0	0,009230769
'49	0	0	0	-	-
'50	-	-	-	-	-
'51	-	-	-	-	-
'52	0	0	0	0	0
'53	-	-	-	-	-
'54	0	-	0	-	0
'55	0	-	-	-	-
'56	0	0	0	0	0
'57	0	-	0	-	0
'58	-	-	-	-	-
'59	0	0	-	-	-
'60	-	-	-	-	-
'61	0,002642008	0,225	0,042253521	0,738255034	0,505307856
'62	0,062726176	0,144067797	0,617924528	0,117216117	0,288888889
'63	0,27027027	0	0	0	0
'64	0	0,129032258	0,08	0,692307692	0,529411765
'65	0	0	0	0,01048951	0
'66	-	-	-	-	-
'67	0	0	-	0	0
'68	0	0,976377953	0,137931034	0,50755287	0,887640449
'69	0	0	0	-	0
'70	0	0	0	0	0
'71	-	-	0	-	-
'72	0,371321562	0	0	0,003745318	0,036809816
'73	0	0	0	0	0,01826484
'74	0	0,010124446	0,018486424	0,016042781	0,009389671
'75	-	-	-	-	-
'76	0	0	0,761904762	-	-
'78	-	-	-	-	-
'79	0	0	-	-	-
'80	-	-	-	-	-
'81	-	-	-	-	0
'82	0,022284123	0,050420168	0,010723861	0,005698006	0,007518797
'83	0	0	0,181818182	0	-
'84	0	0,014562177	0,000251099	0,002837167	0,00535365
'85	0,045084746	0,056119403	0,06417704	0,021377672	0,011487651
'86	0	-	-	-	-
'87	0,000804182	0,032672112	0,006987221	0,000123571	0,000139753
'88	-	0	0	0	0,294573643
'89	0	-	0	-	-
'90	0,000373413	0	0	0,000283006	0,044677138
'91	-	-	0	-	0
'92	-	-	-	-	-

'93	0	0	0	0	0
'94	0	0	0	0	0,090909091
'95	0	0	0	0,567901235	0
'96	0	0	0	0	0
'97	-	-	-	-	-
'99	0	-	0	0,296296296	0

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov ITC

Príloha C Hodnoty indexov RCA1 a RCA2 pre Slovensko a Strednú Áziu podľa HS 2
v 2019

HS 2 kód	RCA1 (SA)	RCA1 (SR)	RCA 2 (SA)	RCA 2 (SR)
'01	1,079891466	1,681998171	-0,4070275	0,360144878
'02	0,101032007	0,249002164	-0,7358606	-0,60801711
'03	0,097177696	0,014127682	-0,3427847	-0,78718388
'04	0,314214558	0,749682548	-0,4537599	-0,17775103
'05	0,300047151	0,364819482	0,16575911	-0,1925909
'06	0,584936551	0,189016711	-0,3147121	-0,65184107
'07	2,220985944	0,178205819	0,52101298	-0,68566101
'08	1,289089539	0,163300357	0,11802186	-0,58956292
'09	0,396229535	0,732202324	-0,415809	0,007495512
'10	2,719150877	0,604938567	0,25655282	0,446903134
'11	5,319289846	1,540895909	0,39877021	0,392942795
'12	1,033035524	0,508568802	0,35650689	0,443563212
'13	1,590674351	0,064651226	0,68307182	-0,80213439
'14	1,224555139	0,061994873	0,65089974	-0,52314165
'15	0,469136572	0,140681217	-0,5780323	-0,49010214
'16	0,067309043	0,503679615	-0,8055815	-0,37956526
'17	0,244095378	1,24097118	-0,8748533	0,352331312
'18	0,173621037	1,058812125	-0,795303	-0,13223248
'19	0,23529945	0,44176986	-0,7030879	-0,36261391
'20	0,204309815	0,209005102	-0,6437803	-0,5215773
'21	0,106419702	0,887370138	-0,8570362	-0,0988755
'22	0,124604586	0,354611743	-0,6950137	-0,38134899
'23	0,282686271	0,311943741	-0,4905503	-0,3498131
'24	0,68176847	0,031426549	-0,4424663	-0,94201196
'25	4,398797392	1,494504527	0,41051462	0,285352321
'26	2,931546847	0,024507147	0,51631917	-0,90295181
'27	5,450371727	0,2652179	0,86192168	-0,45325127
'28	4,004759298	0,270957295	0,55461751	-0,48722763
'29	0,056312686	0,126545329	-0,5916736	-0,23357395
'30	0,024762913	0,163311279	-0,9437349	-0,61937311
'31	1,333429424	0,917455661	0,05637099	0,222543229
'32	0,065760446	0,230164009	-0,8916714	-0,67323057
'33	0,041725282	0,672936387	-0,9149878	0,021748314
'34	0,108522521	0,503648903	-0,8750415	-0,38999349
'35	0,02613824	0,457532501	-0,9256673	-0,2232625
'36	0,279813626	0,093217391	-0,8677052	-0,69016913
'37	0,005104742	0,142997304	-0,9703447	-0,44301257
'38	0,063087774	0,35535988	-0,8913761	-0,41106181
'39	0,241635272	0,847867939	-0,5665378	-0,18164397
'40	0,020171882	2,698078818	-0,9688678	0,182826401
'41	0,761908531	0,989484999	0,89963341	-0,37008056
'42	0,031789519	0,455471111	-0,8018573	-0,00442537
'43	0,042333105	0,00905022	-0,7454087	-0,55212355

'44	0,15916197	1,552075068	-0,8551945	0,190101343
'45	0,001335155	0,043515371	-0,9896149	-0,8908023
'46	0,014269595	0,161339193	-0,8564437	-0,47055082
'47	0,118107833	0,739536904	-0,0160022	0,140823516
'48	0,052403857	1,196957886	-0,9091831	0,080520092
'49	0,040800092	1,150417323	-0,8938574	0,182833312
'50	8,108141001	0,001252833	0,74316363	-0,96423249
'51	0,154931955	0,072606198	-0,3810521	-0,62822777
'52	7,169918326	0,019860461	0,88964204	-0,74623922
'53	0,031315796	0,020781005	-0,9540492	-0,39532164
'54	0,054267445	0,402083487	-0,8792758	-0,00126232
'55	0,125482936	0,728534295	-0,8574635	-0,07378228
'56	0,292968548	0,446503742	-0,6130445	-0,43469158
'57	0,498385519	0,227195198	-0,3494407	-0,54616893
'58	0,088535939	0,611421982	-0,8743733	0,000701319
'59	0,188067953	0,531931054	-0,6623239	-0,40728726
'60	0,510601661	0,379011752	-0,1795879	0,375694732
'61	0,369257802	0,702121199	-0,1146982	-0,12328635
'62	0,074160074	0,422128884	-0,7050498	-0,14594984
'63	0,361258605	0,73311959	-0,3139515	-0,0880991
'64	0,082063061	1,518846864	-0,8455764	0,03847804
'65	0,139436589	0,446667701	-0,6345528	-0,19776949
'66	0,009035154	0,617690542	-0,9638455	0,135812658
'67	0,008408796	0,161316195	-0,9593145	-0,21942613
'68	0,284060803	0,839016068	-0,6675751	-0,06109279
'69	0,150894	0,292916613	-0,8540317	-0,47340703
'70	0,152335813	1,652015364	-0,7167285	-0,0587549
'71	0,50819417	0,101001754	0,56609753	0,022307113
'72	2,247293215	1,96988312	0,09724511	0,154006842
'73	0,213097898	1,414817283	-0,8565446	-0,10242687
'74	5,151328858	0,705617346	0,93595938	-0,14930523
'75	0,01023542	0,015526453	-0,9126622	-0,67108002
'76	0,961177623	1,636525682	0,13813859	0,126630099
'78	3,8930183	0,22018943	0,9076059	0,277403246
'79	8,791562819	0,884201552	0,92271113	-0,37684421
'80	0,001578223	0,113061733	-0,9943267	-0,87614805
'81	2,869405868	0,08020971	0,78898428	-0,61875373
'82	0,023939621	0,542443806	-0,9496836	-0,43544329
'83	0,081452786	1,98289712	-0,8609251	-0,03181222
'84	0,043313605	1,047441212	-0,9434657	-0,01818099
'85	0,034121471	1,267663581	-0,8770064	-0,05829008
'86	0,735520539	3,264883685	-0,6524091	0,334701633
'87	0,05027077	4,015977255	-0,8741106	0,292175748
'88	0,240898996	0,010611704	-0,5060986	-0,71165701
'89	0,036206747	0,010563174	-0,4173281	-0,22906853
'90	0,025875603	0,31292984	-0,9130296	-0,26376038
'91	0,001267497	0,181409461	-0,9804235	-0,24614017
'92	0,001268984	0,59817574	-0,9911409	-0,05666278

'93	0,083886024	1,293712345	-0,9666451	0,274246605
'94	0,02428059	1,33566368	-0,9525756	-0,1772794
'95	0,043943911	0,954787905	-0,8697127	-0,00146767
'96	0,099620882	1,628094262	-0,8716755	0,131716231
'97	0,004645743	0,018760744	-0,8180178	0,33725721
'99	2,020810012	0,012355911	0,95013254	-0,50048417

Zdroj: vlastné spracovanie podľa údajov z ITC

Prílohy D Originálny dotazníkový prieskum

D.1 Dotazníkový prieskum

Vážená pani, vážený pán,

moje meno je Natália Barinková a som doktorandkou na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Dovoľujem si Vás osloviť s prosbou o spoluprácu pri prieskume, ktorý mi pomôže pri spracovaní dizertačnej práce na tému: „POSTAVENIE STREDNEJ ÁZIE V ZAHRANIČNOOBCHODNÝCH VZŤAHOCH SLOVENSKA A MOŽNOSTI PODPORY EXPORTU NA ÁZIJSKÉ TRHY – NA PRÍKLADE KONKRÉTNEJ KRAJINY". Tento prieskum je výhradne určený pre slovenské firmy, ktoré obchodujú s krajinami Strednej Ázie. Cieľom dotazníkového prieskumu bolo zhodnotiť štátnu podporu exportu pre slovenské spoločnosti exportujúce na trhy Strednej Ázie, určiť problémy, s ktorými sa spoločnosti stretávajú pri exporte do tohto regiónu a navrhnúť konkrétne odporúčania na zlepšenie a zefektívnenie štátnej podpory exportu. Prieskum je anonymný a neobsahuje otázky týkajúce sa citlivých záležitostí. Vyplnenie dotazníka Vám zaberie minimum času (5-7 minút).

1. Uved'te Váš typ právnej formy podnikania

- a) právnická osoba (a.s., s.r.o., k.s....)
- b) fyzická osoba (SZČO)

Váš komentár:

2. Uved'te, v akom odvetví podnikáte podľa ekonomických činností SK NACE

- a) poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov
- b) ťažba a dobývanie
- c) priemyselná výroba
- d) dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu
- e) dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov
- f) stavebníctvo
- g) veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov
- h) doprava a skladovanie
- i) ubytovacie a stravovacie služby
- j) finančné a poisťovacie činnosti
- k) činnosti v oblasti nehnuteľností

- l) administratívne a podporné služby
- m) vzdelávanie
- n) zdravotníctvo a sociálna pomoc
- o) umenie, zábava a rekreácia
- p) ostatné činnosti

Váš komentár:

3. Aká veľká je Vaša spoločnosť

- a) mikro (do 9 zamestnancov)
- b) malá (10-24 zamestnancov)
- c) stredná (25- 499 zamestnancov)
- d) veľká (500 a viac zamestnancov)

Váš komentár:

4. Aká je forma Vašej spolupráce so Strednou Áziou

- a) B2B (Business to Business) spolupracujeme s ďalšími firmami
- b) B2C (Business to Consumer) spolupracujeme s koncovým spotrebiteľom
- c) B2G (Business to Government) spolupracujeme s verejným sektorom (vláda, orgány štátnej správy, úrady)

Váš komentár:

5. Akým spôsobom vyvíjate obchodnú spoluprácu so stredoázijskými krajinami

- a) priamy export (koná sa buď s pobočkou v zahraničí, kedy ide o založenie vlastného výrobného podniku s organizáciou predaja (napojenie sa na zahraničný trh), alebo sa koná bez pobočky v zahraničí)
- b) nepriamy export (uskutočňuje sa prostredníctvom špecializovanej organizácie zaoberajúcej sa exportom/prostredníctvom sprostredkovateľa)
- c) zahraničné investície (spoločný podnik joint venture, akvizície, fúzie..)

Váš komentár:

6. Aký máte v priemere ročný obchodný obrat so Strednou Áziou

- a) do 100 tis. EUR

- b) 100 - 500 tis. EUR
- c) 501 tis. - 5 mil. EUR
- d) viac ako 5 mil. EUR

Váš komentár:

7. S ktorou krajinou zo Strednej Ázie obchodujete (môžete vybrať viacero možností)

- a) Kazachstan
- b) Uzbekistan
- c) Kirgizsko
- d) Tadžikistan
- e) Turkménsko

Váš komentár:

8. S ktorými krajinami okrem Strednej Ázie najviac obchodujete

- a) žiadnou
- b) EÚ a EZVO
- c) inými bývalými krajinami Sovietskeho zväzu
- d) iné, uveďte

Váš komentár:

9. Má Vaše pôsobenie na stredoázijskom trhu skôr dlhodobý alebo krátkodobý/jednorazový charakter?

- a) krátkodobý/jednorazový
- b) dlhodobý

Váš komentár:

10. Je podľa Vás náročné presadiť sa na trhu Strednej Ázie?

- a) áno
- b) nie

Váš komentár:

11. Určite poradie problémov s obchodovaním so Strednou Áziou (1-najväčšie, 5-najmenšie)

- a) nájsť si relevantného obchodného partnera
- b) financovanie
- c) korupcia a byrokracia
- d) colné prekážky
- e) platobná disciplína/spol'ahlivosť obchodného partnera

Váš komentár:

12. Pri presadení sa na stredoázijskom trhu ste už niekedy využili nejakú formu podpory zo strany štátu (financovanie, poistenie, účasť na podnikateľskej misii, veľtrhu, iné)?

- a) áno
- b) nie

Váš komentár:

13. Akú formu podpory ste využili pri presadení sa na stredoázijskom trhu (môžete označiť aj viac možností)

- a) financovanie alebo poistenie
- b) účasť na podnikateľskej misii/medzivládnej komisii
- c) účasť na veľtrhu
- d) webinár/seminár
- e) konzultáciu
- f) vyhľadanie obchodného partnera
- g) iné
- h) žiadnu

Váš komentár:

14. Služby ktorej inštitúcie ste využili pri presadení sa na stredoázijskom trhu (môžete označiť viacero možností)

- a) EXIMBANKA SR

- b) SARIO
- c) Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Nur-Sultane/Taškente
- d) SOPK
- e) SBA
- f) MZVaEZ SR
- g) MH SR
- h) iné (prosím uveďte aké)
- i) žiadnej

Váš komentár:

15. Využili by ste nejakú formu štátnej podpory exportu opäť?

- a) áno
- b) nie

Váš komentár:

16. Myslíte si, že je podpora exportu na stredoázijské trhy zo strany štátu postačujúca?

- a) áno
- b) nie

Váš komentár:

17. Čo konkrétne by ste chceli zmeniť na podpore exportu zo strany štátu

Ďakujem za Váš čas!

1. Каковы, на ваш взгляд, перспективные секторы экономики для сотрудничества между Казахстаном и Словакией? Что казахстанские компании могли бы экспортировать в Словакию, а словацкие компании - в Казахстан?

Словацкие компании могут быть особо успешны в секторах, которые являются приоритетными для экономики Казахстана, таких как горнодобывающая промышленность, энергетика, пищевая промышленность или лесное хозяйство. Но и в таких отраслях как машиностроение, фармацевтика или в медицинские технологиях успешно зарекомендовали себя зарубежные поставщики.

Помимо традиционных минералов, Словацкий рынок может заинтересовать казахстанские продукты, такие как подсолнечное масло, рыба, которая уже доступна в Словакии, или алкогольные и безалкогольные напитки.

2. Как ваше посольство пытается продвигать торговое сотрудничество между нашими странами?

В целях укрепления торгово-экономического сотрудничества Посольством Казахстана активно ведутся работы по установлению контактов с крупнейшими словацкими предприятиями в области металлургии, машиностроительными предприятиями, крупными агропромышленными комплексами, медицинскими и фармацевтическими производителями и др.

К примеру, в феврале т.г. был подписан Меморандум о сотрудничестве между Советом словацких экспортеров и Центром развития торговой политики "QazTrade". Документ дает возможность обмениваться информацией и оказывать взаимную поддержку своим предпринимателям в целях укрепления торговли между Словакией и Казахстаном, в январе 2020 года в ходе проведения МПК в г. Нур-Султан был подписан Меморандум между казахстанской инвестиционной компанией "КазахИнвест" и словацким агентством по развитию инвестиций и торговли "SARIO" о сотрудничестве в области обмена информацией.

3. По вашему мнению, каковы основные препятствия в торговле между Казахстаном и Словакией?

Прежде всего: логистика, административные потребности (в том числе налоговая политика), экспортное финансирование, успешный поиск подходящего делового партнера

4. В каких секторах экономики словацкие компании имеют наибольший потенциал для инвестирования и создания совместных предприятий в РК?

Сейчас Казахстан открыт для инвестиций во всех сферах. В настоящее время большая часть инвестиций направлена в горнодобывающую и металлургическую отрасли. Вместе с тем, правительство пытается диверсифицировать направление инвестиций и поддержать развитие остальных секторов экономики. Серьезный потенциал для сотрудничества видится в областях машиностроения, оборонной индустрии, инжиниринга и IT, и со многими компаниями в этих секторах ведутся переговоры, по итогам которых в Казахстан отправляются предложения о сотрудничестве. Ждем результатов от взаимодействия компаний в этих областях.

Neoficiálny preklad:

1. Aké sú podľa vás perspektívne odvetvia hospodárstva spolupráce medzi Kazachstanom a Slovenskom? Čo by mohli kazašské spoločnosti vyvážať na Slovensko a slovenské spoločnosti do Kazachstanu?

Slovenské spoločnosti môžu byť obzvlášť úspešné v odvetviach, ktoré sú pre kazašskú ekonomiku prioritné, ako sú ťažobný priemysel, energetika, spracovanie potravín alebo lesníctvo. Ale aj v priemyselných odvetviach ako strojárstvo, farmaceutický priemysel alebo lekárska technika sa zahraniční dodávatelia úspešne osvedčili.

Okrem tradičných nerastných surovín môže slovenský trh zaujímať kazašské výrobky, ako je slnečnicový olej, ryby, ktoré sú už dostupné na Slovensku, alebo alkoholické a nealkoholické nápoje.

2. Ako sa snaží vaše veľvyslanectvo podporovať obchodnú spoluprácu medzi našimi krajinami?

Za účelom posilnenia obchodnej a hospodárskej spolupráce veľvyslanectvo Kazachstanu aktívne pracuje na nadviazaní kontaktov s najväčšími slovenskými podnikmi v oblasti hutníctva, strojárstva, veľkých agropriemyselných komplexov, lekárskeho a farmaceutického výrobcov a iné. Napríklad vo februári tohto roku. Rada slovenských vývozcov a Centrum pre rozvoj obchodnej politiky „QazTrade“ podpísali memorandum o spolupráci. Dokument umožňuje výmenu informácií a vzájomnú podporu ich podnikateľom s cieľom posilniť obchod medzi Slovenskom a Kazachstanom. V januári 2020 bolo počas medzivládnej konferencie v Nur-Sultane podpísané memorandum medzi kazašskou investičnou spoločnosťou KazakhInvest a Slovenskou agentúrou pre rozvoj investícií a obchodu „SARIO“ o spolupráci pri výmene informácií.

3. Aké sú podľa vás hlavné prekážky obchodu medzi Kazachstanom a Slovenskom?

V prvom rade: logistika, administratívne zaťaženie (vrátane daňovej politiky), financovanie exportu, vyhľadanie vhodného obchodného partnera

4. V ktorých odvetviach hospodárstva majú slovenské spoločnosti najväčší potenciál pre investície a spoločné podniky v Kazašskej republike?

Teraz je Kazachstan otvorený investíciám do všetkých oblastí. V súčasnosti väčšina investícií smeruje do ťažobného a metalurgického priemyslu. Vláda sa zároveň snaží diverzifikovať smerovanie investícií a podporovať rozvoj ďalších odvetví hospodárstva. Vážny potenciál pre spoluprácu je viditeľný v oblasti strojárstva, obranného priemyslu, strojárstva a IT. U nás prebiehajú rokovania s mnohými spoločnosťami v týchto odvetviach, ich výsledky sa zasielajú do Kazachstanu a čakáme na výsledky spolupráce v týchto oblastiach.